De leden van de algemene vergadering
van waterschap Scheldestromen

algemene vergadering : **9 april 2026**
agendapunt : **2.C.**
portefeuillehouder :

ons kenmerk :2026002205
bijlagen :3

behandeld door :
doorkiesnummer :
e-mail : @Scheldestromen.nl

onderwerp : Onderzoek aparte wegenheffing

Middelburg, 17 maart 2026

Geachte heer, mevrouw,

1. Inleiding

Met ingang van 1 januari 2026 zijn de wijzigingen in het belastingstelsel van de waterschappen in werking getreden. In dat kader is in 2025 onder andere een nieuwe kostentoedelingsverordening opgesteld voor de financiering van het watersysteembeheer en het wegenbeheer. Bij de kostentoedeling heeft een wijziging van methodiek plaatsgevonden, waarbij de toedeling op basis van waardeverhoudingen is vervangen door een verdeelmaatstaf op basis van gebiedskenmerken. De wetgever heeft met de invoering van gebiedskenmerken beoogd om het profijtbeginsel bij de watersysteemheffing te versterken. De nieuwe methodiek heeft geleid tot een stijging van het kostenaandeel Ongebouwd van 18,19% naar 22,78%.
Omdat bij Scheldestromen de wegenheffing onderdeel uitmaakt van de watersysteemheffing heeft de kostenstijging ook betrekking op de kosten van het wegenbeheer. De andere wegbeherende waterschappen in Nederland kennen allen een aparte wegenheffing. Dat komt ook doordat de andere wegbeherende waterschappen slechts in een deel van hun gebied de wegentaak uitoefenen. Overigens kent de Waterschapswet in de artikelen 122a en 122b als basisregel dat de wegenheffing een aparte heffing is. Een aparte wegenheffing draagt bij aan de herkenbaarheid van de wegentaak.

In het kader van het opstellen van de nieuwe kostentoedelingsverordening heeft zich vorig jaar de vraag aangediend of de methodiek van gebiedskenmerken voor het watersysteembeheer ook passend is voor de verdeling van de kosten van het wegenbeheer.

In de algemene vergadering van 2 juli 2025 is vervolgens besloten om in principe in te stemmen met de invoering van een aparte wegenheffing met een kostenaandeel voor Ongebouwd binnen de bandbreedte van 2 tot 5%, mits uit een extern uit te voeren onderzoek blijkt dat zich daar geen fiscaal-juridische aspecten tegen verzetten. De

tarieven Ongebouwd en Natuur zijn voor 2026 eenmalig gemitigeerd door onttrekkingen aan de algemene reserve watersysteembeheer van in totaal € 3.627.000 (€ 3.565.000 voor Ongebouwd en € 62.000 voor Natuur) voor het kostenaandeel wegen voor deze categorieën.

In januari 2026 hebben wij een onderzoeksopdracht geformuleerd en het bureau Van den Bosch & Partners gevraagd het externe onderzoek uit te voeren. In de informatieve algemene vergadering van 22 januari 2026 hebben wij u geïnformeerd over de vastgestelde onderzoeksopdracht en de planning van het besluitvormingstraject. Bijgaand treft u het onderzoeksrapport van Van den Bosch & Partners aan alsook een ondersteunend rapport van TAUW met geactualiseerde waardeverhoudingen.

2. Het onderzoeksrapport van Van den Bosch & Partners

In het rapport zijn de volgende drie verschillende (kostentoedelings)methodieken onderzocht:

- De kostentoedelingsmethodiek op basis van geactualiseerde waardeverhoudingen zonder de waarde van infrastructuur;
- De kostentoedelingsmethodiek gebaseerd op gebiedskenmerken met aangepaste formules;
- Het vrijstellen van Ongebouwd en Natuur

In het rapport zijn de verschillende methodieken beschreven en voorzien van een juridische beoordeling. Voor het hanteren van een andere methodiek is een wijziging van het provinciaal Reglement voor het waterschap Scheldestromen (hierna “het Reglement”) nodig, medewerking van de provincie Zeeland is dus vereist. Bij de verschillende methodieken zijn de uitkomsten gepresenteerd waarbij ingegaan wordt op de kostentoedelingspercentages, de gevolgen voor tarieven en lastendrukprofielen. In de volgende paragrafen worden de hoofdlijnen van de drie kostentoedelingsmethodieken geschetst. Daarbij leidt geen van de drie methodieken tot een kostenaandeel ongebouwd in de bestuurlijk gewenste range van 2 tot 5%. Voor de uitgebreide beschrijving van de methodieken verwijzen we naar het rapport.

3. De kostentoedelingsmethodiek op basis van geactualiseerde waardeverhoudingen zonder de waarde van infrastructuur:

De kostentoedelingsmethodiek op basis van waardeverhoudingen was de wettelijk voorgeschreven methode zoals die tot 2026 gold voor het watersysteembeheer. Met ingang van 2026 is deze kostentoedelingsmethodiek vervangen door de methodiek op basis van gebiedskenmerken. Tot 2026 schreef het Reglement de kostentoedelingsmethodiek op basis van waardeverhoudingen ook bij de wegenheffing voor.
De kostenmethodiek op basis van de waardeverhoudingen is ingevoerd in 2009. Van begin af aan was er discussie over het feit dat wegen en spoorwegen tot het ongebouwd werden gerekend. De hoge waarde van wegen en spoorwegen leidde tot een hoog kostenaandeel voor het Ongebouwd, waarvan met name agrariërs de lasten dragen. We hebben het hier over de zogenaamde “weeffout”.
Bij de herziening van de Waterschapswet is ervoor gekozen om de weeffout op te lossen door de invoering van gebiedskenmerken. Daarmee werd ook voorkomen dat zich bij de herziening van de kostentoedelingsverordening telkens grote verschuivingen in de kostenaandelen zouden plaatsvinden als gevolg van de waardeontwikkelingen.

Het Reglement kan voor de wegenheffing ook na 2026 nog steeds een kostentoedelingsmethodiek op basis van waardeverhoudingen voorschrijven. Het Reglement zal dan ook voorschriften moeten bevatten over de wijze waarop de waardeverhoudingen moeten worden berekend. De Waterschapswet en het Waterschapsbesluit bevatten daarvoor per 2026 namelijk geen regels meer.

Voor het opstellen van de Kostentoedelingsverordening 2021 heeft het bureau TAUW in 2020 de waardeverhoudingen bepaald. Deze waardegegevens zijn in bijgevoegd rapport van TAUW geactualiseerd naar de peildatum 1-1-2025 met de heffingsgegevens voor 2026. De weeffout wordt in deze methodiek opgelost door bij het bepalen van de waardeverhoudingen, de waarde van infrastructuur (wegen en spoorwegen) voor de wegenheffing buiten beschouwing te laten. De oppervlakte aan wegen en spoorwegen wordt dan meegenomen tegen de waarde van agrarische gronden. Deze systematiek wordt door het waterschap Rivierenland gehanteerd. Dit leidt samen met de actualisering van de waardegegevens tot een aanmerkelijk lager tarief Ongebouwd. Overigens is Rivierenland ook voornemens om met ingang van 2027 over te stappen op een methodiek op basis van gebiedskenmerken met een aangepaste formule.
Het rapport geeft aan dat de juridische risico's in deze methodiek van geactualiseerde waardeverhoudingen vrij klein zijn. Door de waarde van infrastructuur buiten aanmerking te laten wordt de weeffout alsnog opgelost. Gesteld kan worden dat dit ook leidt tot een betere toepassing van het profijtbeginsel. Wel is er dan sprake van inconsistentie bij de kostentoedeling van het wegenbeheer ten opzichte van de kostentoedeling van het watersysteembeheer en blijft met een methodiek op basis van waardeverhoudingen het probleem van een schoksgewijze en grillige tariefontwikkeling bestaan.

De waardeverhoudingen op de peildatum 1 januari 2025 en het waarderen van Ongebouwd zonder de waarde van infrastructuur, leiden tot de volgende kostentoedelingspercentages voor de watersysteemheffing en de wegenheffing.

A. Methodiek (actuele) waardeverhoudingen (excl. waarde infrastructuur)

Kostentoedelingspercentages	2025	2026	Watersysteemheffing 2027	A. Methodiek (actuele) waardeverhoudingen peildatum 1-1-2025 (excl. waarde infrastructuur) Wegenheffing 2027
Ingezetenen	30,00%	27,00%	27,00%	27,00%
Ongebouwd	18,19%	22,78%	22,79%	8,97%
Natuurterreinen	0,39%	0,40%	0,36%	0,34%
Gebouwd	51,42%	49,82%	49,85%	63,69%

Voor het Ongebouwd is er dan sprake van een kostenaandeel van 8,97% in de wegenheffing, voor Natuurterreinen 0,34% en voor Gebouwd 63,69%.

Een kostenaandeel voor de Ingezetenen van 27% en de waardeverhoudingen op de peildatum 1 januari 2025 zonder de waarde van infrastructuur leiden op basis van de begroting 2026 tot de volgende tarieven 2027 (zonder onttrekking van € 3,6 mln aan reserves) bij een in 2027 in te voeren aparte wegenheffing:

A. Methodiek (actuele) waardeverhoudingen (excl. waarde infrastructuur)

Belastingtarieven	2025	2026	2026 zonder onttrekking uit reserve voor Ongebouwd en Natuur	Op basis Begroting 2026 Watersysteem-heffing 2027	Wegenheffing 2027	Totaal watersysteem-heffing en wegenheffing 2027
Watersysteemheffing						
Ingezetenen per woonruimte	€ 146,32	€ 145,28	€ 145,28	€ 119,96	€ 25,32	€ 145,29
Gebouwd % van de WOZ-waarde	0,05236%					
Gebouwd % van de WOZ-waarde woningen		0,05208%	0,05208%	0,04303%	0,01159%	0,05462%
Gebouwd % van de WOZ-waarde niet-woningen		0,05453%	0,05453%	0,04505%	0,01214%	0,05718%
Ongebouwd per hectare	€ 102,72	€ 115,53	€ 139,59	€ 115,46	€ 10,14	€ 125,60
Ongebouwd verharde openbare wegen per hectare	€ 205,44	€ 231,06	€ 279,18	€ 230,92	€ 10,14	€ 241,05
Natuurterreinen per hectare	€ 11,06	€ 11,60	€ 13,79	€ 10,50	€ 1,88	€ 12,38

Het tarief Ongebouwd met een aparte wegenheffing geeft dus in zijn totaliteit ten opzichte van de huidige tariefstelling (zonder onttrekking uit de reserve

watersysteembeheer) een daling te zien met € 13,99 per hectare van € 139,59 naar € 125,60. Het tarief voor Natuurterreinen daalt met € 1,41 per hectare, het tarief Gebouwd stijgt voor zowel woningen als niet-woningen (bedrijfsruimtes en industriële ruimtes). Voor een huiseigenaar met een gemiddelde woningwaarde van € 319.000 in Zeeland bedraagt de lastendrukstijging € 8,10. In de lastendrukprofielen leidt dit tot lagere lasten voor agrarische bedrijven en tot hogere lasten voor huishoudens die tevens ook eigenaar zijn. Ook voor bedrijven neemt de lastendruk toe. Voor de eigenaren van natuurterreinen vindt een verlaging van lasten plaats.

4. De kostentoedelingsmethodiek gebaseerd op gebiedskenmerken met aangepaste formules;

Zoals hiervoor al is aangegeven, is door de wetswijziging in art. 120 Waterschapswet de kostentoedelingsmethodiek op basis van waardeverhoudingen veranderd in een kostentoedelingsmethodiek op basis van gebiedskenmerken. Hiermee is vanaf 2026 de kostentoedelingsmethodiek op basis van gebiedskenmerken in onze situatie dus ook van toepassing op de wegenheffing.

De voor het watersysteembeheer wettelijk voorgeschreven kostentoedelingsmethodiek op basis van gebiedskenmerken werkt als volgt. Eerst worden de rekenkundige kostenaandelen van Ongebouwd en Natuur bepaald. Het aantal hectares Ongebouwd en Natuur worden daarbij uitgedrukt per 1.000 inwoners. Deze getallen worden vervolgens vermenigvuldigd met wettelijke formules om tot rekenkundige procentuele kostenaandelen van Ongebouwd en Natuur te komen. Gebouwd draagt het kostenaandeel dat overblijft na aftrek van de kostenaandelen van Ingezetenen, Ongebouwd en Natuur.

Toepassing van deze voor het watersysteembeheer wettelijk voorgeschreven methodiek op de kosten van het wegenbeheer, resulteert bij een aparte wegenheffing in dezelfde kostentoedelingspercentages als die bij de huidige geïncorporeerde wegenheffing.
In het rapport van Van den Bosch & Partners is de mogelijkheid onderzocht om van de Waterschapswet afwijkende formules in het Reglement op te nemen. Door voor Ongebouwd (en Natuur) afwijkende formules te hanteren, kan het kostenaandeel van Ongebouwd lager worden gesteld dan op basis van de in de Waterschapswet opgenomen formules voor het watersysteembeheer.

Hiervoor moet het Reglement worden aangepast. Daarbij moeten de formules die gaan gelden voor het bepalen van het kostenaandeel van Ongebouwd en Natuur voor de wegenheffing in het Reglement worden opgenomen.
In het rapport is uitgegaan van de volgende formules:

- Ongebouwd: $0{,}000362*(A^{0{,}939})$
- Natuur: $0{,}000095*(B^{0{,}84})$

Deze formules zijn zo bepaald dat ze resulteren in een uitkomst die gelijk is aan die van de methodiek op basis van de geactualiseerde waardeverhoudingen zonder de waarde van infrastructuur. Zie hiervoor nader de voetnoot 25 op pagina 36 van het rapport.
In beginsel worden deze formules niet meer gewijzigd nadat ze in het Reglement zijn opgenomen. Toekomstige veranderingen van de kostentoedelingspercentages zijn enkel een gevolg van wijzigingen in het aantal inwoners en wijzigingen in het aantal hectares Ongebouwd en Natuur in het gebied van het waterschap. De toekomstige veranderingen van de kostentoedelingspercentages zullen dus geleidelijk verlopen.

Als onderbouwing van de afwijkende formules noemt het rapport de volgende argumenten;

- De andere aard en het karakter van het wegenbeheer ten opzichte van het watersysteembeheer;

- Door afwijkende formules te hanteren kan de weeffout bij Scheldestromen alsnog gecorrigeerd worden, nu de methodiek van gebiedskenmerken niet heeft geleid tot een lager kostenaandeel Ongebouwd;
- Bij de wegenheffing zijn wettelijk geen tariefdifferentiaties toegestaan.

In beginsel is het mogelijk om in het Reglement voor de wegenheffing een kostentoedelingsmethodiek op te nemen die grotendeels overeenkomt met de voor de watersysteemheffing wettelijk voorgeschreven methodiek op basis van gebiedskenmerken, maar met afwijkende formules voor Ongebouwd en Natuur.

De kostentoedelingsmethodiek is dan voor de wegenheffing methodisch ook grotendeels consistent met die voor de watersysteemheffing. De door de wetgever beoogde versterking van het profijtbeginsel wordt dan ook doorgetrokken naar de wegenheffing.
Gelet op het bovenstaande worden in het rapport de juridische risico's van deze kostenmethodiek vrij klein geacht.

In het rapport wordt nog ingegaan op de vraag of er naast de aangepaste formules in het Reglement nog ruimte kan worden geboden om van de rekenkundige uitkomsten af te wijken binnen een bandbreedte van plus of min 25%. Het rapport geeft aan dat hiervoor weinig ruimte is als ook de formules in het Reglement zijn aangepast omdat aan de aanpassing van die formules al het argument ten grondslag ligt dat Ongebouwd en Natuur minder profijt hebben bij het wegenbeheer dan bij het watersysteembeheer. Een maximale verlaging binnen de bandbreedte met 25% zou een effect hebben van € 2,54 per hectare op het rekenkundig tarief Ongebouwd voor de wegenheffing van € 10,14. Gelet op de in het rapport vermelde juridische kwetsbaarheid wordt in dit voorstel een afwijking van de rekenkundige uitkomst verder buiten beschouwing gelaten. Wij zullen na een paar jaar evalueren of er zodanige ontwikkelingen hebben plaatsgevonden dat die voor het kostenaandeel Ongebouwd in het watersysteembeheer en/of het wegenbeheer een afwijking rechtvaardigen van de rekenkundige uitkomst binnen de bandbreedte.

Deze kostentoedelingsmethodiek met aangepaste formules wordt vanaf 2026 toegepast door waterschap Hollandse Delta, waterschap Rivierenland is voornemens dit te doen met ingang van 2027.

Omdat in deze methodiek de uitkomsten van de geactualiseerde waardeverhoudingen vertaald zijn naar daarbij behorende rekenkundige formules, leidt de methodiek op basis van gebiedskenmerken met aangepaste formules tot dezelfde uitkomsten als bij paragraaf 3 aangegeven. Deze zijn hieronder nogmaals weergegeven.

De waardeverhoudingen op de peildatum 1 januari 2025 en het waarderen van Ongebouwd zonder de waarde van infrastructuur, leiden tot de volgende kostentoedelingspercentages voor de watersysteemheffing en de wegenheffing.

B. Methodiek gebiedskenmerken met aangepaste formules				B. Methodiek gebiedskenmerken met aangepaste formules
Kostentoedelingspercentages	**2025**	**2026**	**Watersysteemheffing 2027**	**Wegenheffing 2027**
Ingezetenen	30,00%	27,00%	27,00%	27,00%
Ongebouwd	18,19%	22,78%	22,79%	8,97%
Natuurterreinen	0,39%	0,40%	0,36%	0,34%
Gebouwd	51,42%	49,82%	49,85%	63,69%

Voor het Ongebouwd is er dan sprake van een kostenaandeel van 8,97% in de wegenheffing, voor Natuurterreinen 0,34% en voor Gebouwd 63,69%.

Een kostenaandeel voor de Ingezetenen van 27% en de waardeverhoudingen op de peildatum 1 januari 2025 zonder de waarde van infrastructuur leiden tot de volgende tarieven 2027 (zonder onttrekking van € 3,6 mln aan de reserve watersysteembeheer) bij een in 2027 in te voeren aparte wegenheffing:

B. Methodiek gebiedskenmerken met aangepaste formules					Op basis Begroting 2026		
	Belastingtarieven	2025	2026	2026 zonder onttrekking uit reserve voor Ongebouwd en Natuur	Watersysteem-heffing 2027	Wegenheffing 2027	Totaal watersysteem-heffing en wegenheffing 2027
	Watersysteemheffing						
	Ingezetenen per woonruimte	€ 146,32	€ 145,28	€ 145,28	€ 119,96	€ 25,32	€ 145,29
	Gebouwd % van de WOZ-waarde	0,05236%					
	Gebouwd % van de WOZ-waarde woningen		0,05208%	0,05208%	0,04303%	0,01159%	0,05462%
	Gebouwd % van de WOZ-waarde niet-woningen		0,05453%	0,05453%	0,04505%	0,01214%	0,05718%
	Ongebouwd per hectare	€ 102,72	€ 115,53	€ 139,59	€ 115,46	€ 10,14	€ 125,60
	Ongebouwd verharde openbare wegen per hectare	€ 205,44	€ 231,06	€ 231,06	€ 230,92	€ 10,14	€ 241,05
	Natuurterreinen per hectare	€ 11,06	€ 11,60	€ 13,79	€ 10,50	€ 1,88	€ 12,38

Het tarief Ongebouwd 2027 op basis van de begroting 2026 met een aparte wegenheffing geeft dus in zijn totaliteit ten opzichte van de huidige tariefstelling (zonder onttrekking van € 3,6 mln aan de reserve watersysteembeheer) een daling te zien van € 13,99 per hectare van € 139,59 naar € 125,60. Het tarief voor Natuurterreinen daalt met € 1,41 per hectare, het tarief Gebouwd stijgt voor zowel woningen als niet-woningen (bedrijfsruimtes en industriële ruimtes). Voor een huiseigenaar met een gemiddelde woningwaarde van € 319.000 in Zeeland bedraagt de lastendrukstijging € 8,10. In de lastendrukprofielen leidt dit tot lagere lasten voor agrarische bedrijven en tot hogere lasten voor huishoudens die tevens ook eigenaar zijn. Ook voor bedrijven neemt de lastendruk toe. Voor de eigenaren van natuurterreinen vindt een verlaging van lasten plaats.

5. Het vrijstellen van Ongebouwd en Natuur

In deze methodiek betalen de categorieën Ongebouwd en Natuur niet mee in de wegenheffing. De kosten van het wegenbeheer worden dan opgebracht door Ingezetenen en Gebouwd. Het vrijstellen van Ongebouwd en Natuur is een methodiek die niet of slechts in geringe mate gebaseerd is op het profijtbeginsel, Ongebouwd en Natuur hebben namelijk wel degelijk profijt van het wegenbeheer.
De motivering voor het vrijstellen van Ongebouwd en Natuur is dat in het overgrote deel van Nederland (gebieden waar waterschappen niet het wegenbeheer hebben) de bekostiging van het wegenbeheer afkomstig is uit de rijksbelastingen, de provinciale belastingen en de gemeentelijke belastingen. Daarbij worden de eigenaren van Ongebouwd en Natuur niet extra belast. Om te bewerkstelligen dat de verdeling van de kosten van het wegenbeheer (meer) verloopt zoals in de rest van Nederland, worden de categorieën Ongebouwd en Natuur vrijgesteld van de wegenheffing. Deze methodiek is door het waterschap Hollandse Delta toegepast tot en met 2025.

Een kostenaandeel voor de Ingezetenen van 27% en de vrijstelling voor Ongebouwd en Natuur leiden op tot de onderstaande kostentoedelingspercentages en tarieven 2027 op basis van de begroting 2026 (zonder onttrekking van € 3,6 mln aan reserves) bij een in 2027 in te voeren aparte wegenheffing:

C. Methodiek vrijstelling Ongebouwd en Natuur

Kostentoedelingspercentages	2025	2026	Watersysteemheffing 2027	C. Methodiek vrijstelling Ongebouwd en Natuur Wegenheffing 2027
Ingezetenen	30,00%	27,00%	27,00%	27,00%
Ongebouwd	18,19%	22,78%	22,79%	0,00%
Natuurterreinen	0,39%	0,40%	0,36%	0,00%
Gebouwd	51,42%	49,82%	49,85%	73,00%

C. Methodiek vrijstelling Ongebouwd en Natuur

Belastingtarieven	2025	2026	2026 zonder onttrekking uit reserve voor Ongebouwd en Natuur	Op basis Begroting 2026 Watersysteem-heffing 2027	Wegenheffing 2027	Totaal watersysteem-heffing en wegenheffing 2027
Watersysteemheffing						
Ingezetenen per woonruimte	€ 146,32	€ 145,28	€ 145,28	€ 119,96	€ 25,32	€ 145,29
Gebouwd % van de WOZ-waarde	0,05236%					
Gebouwd % van de WOZ-waarde woningen		0,05208%	0,05208%	0,04303%	0,01328%	0,05630%
Gebouwd % van de WOZ-waarde niet-woningen		0,05453%	0,05453%	0,04505%	0,01390%	0,05895%
Ongebouwd per hectare	€ 102,72	€ 115,53	€ 139,59	€ 115,46	€ 0,00	115,46
Ongebouwd verharde openbare wegen per hectare	€ 205,44	€ 231,06	€ 231,06	€ 230,92	€ 0,00	230,92
Natuurterreinen per hectare	€ 11,06	€ 11,60	€ 13,79	€ 10,50	€ 0,00	10,50

De kosten van het wegenbeheer verschuiven in deze methodiek dus volledig van Ongebouwd en Natuur naar Gebouwd. Het tarief Ongebouwd 2027 van € 115,46 op basis van de begroting 2026 geeft dan ten opzichte van het tarief 2026 zonder onttrekking aan reserves van € 139,59 een daling te zien van € 24,13 per hectare.
Alhoewel het vrijstellen van Ongebouwd en Natuur juridisch mogelijk is, worden er in het rapport wel een aantal kritische kanttekeningen bij deze methodiek geplaatst. Ongebouwd en Natuur hebben namelijk wel degelijk profijt van de wegentaak van het waterschap, zodat het volledig vrijstellen van deze categorieën niet voor de hand ligt. Daarnaast geldt de redenering voor het vrijstellen van Ongebouwd en Natuur ook in enige mate voor Gebouwd en Ingezetenen.
In het rapport worden de juridische risico's geduid als vrij gering, maar wel substantieel.

6. Afweging verschillende methodieken aparte wegenheffing

Onze voorkeur gaat nadrukkelijk uit naar de kostentoedelingsmethodiek op basis van gebiedskenmerken met afwijkende formules. Met deze methodiek wordt aangesloten bij de voor de watersysteemheffing wettelijk voorgeschreven methodiek op basis van gebiedskenmerken. De kostentoedelingsmethodiek is voor de wegenheffing methodisch dan ook grotendeels consistent met die voor de watersysteemheffing. De door de wetgever beoogde versterking van het profijtbeginsel wordt dan ook doorgetrokken naar de wegenheffing. Toekomstige veranderingen van de kostentoedelingspercentages zijn enkel een gevolg van wijzigingen in het aantal inwoners en wijzigingen in het aantal hectares Ongebouwd en Natuur in het gebied van het waterschap. De toekomstige veranderingen van de kostentoedelingspercentages zullen dus geleidelijk verlopen.
In de methodiek van de geactualiseerde waardeverhoudingen, blijft de mogelijkheid zich voordoen dat bij een herziening van de kostentoedelingsverordening schoksgewijze veranderingen in de kostenaandelen en tarieven optreden door wijziging in de waardeverhoudingen. In de methodiek op basis van gebiedskenmerken is dat dus niet het geval.
Vrijstelling van de categorieën Ongebouwd en Natuur zien wij niet als reële optie. Ongebouwd en Natuur hebben wel degelijk belang bij de taakuitoefening van het waterschap, zodat de methodiek van vrijstelling niet aansluit op het leidende principe van het profijtbeginsel. De juridische risico's van deze optie zijn het grootst.

7. Voorstel

Wij stellen voor te besluiten om met ingang van 2027 een aparte wegenheffing in te voeren op basis van gebiedskenmerken met afwijkende formules voor de toedeling van de kosten van het wegenbeheer.
Het voorstel leidt tot een kostenaandeel Ongebouwd in de wegenheffing van 8,97%. Dat is hoger dan het bestuurlijk gewenste kostenaandeel Ongebouwd binnen de bandbreedte van 2 tot 5%, nu daarvoor geen passende fiscaal-juridische onderbouwing is.
Om de stijging van het kostenaandeel Ongebouwd op te vangen stellen we daarom tevens een toegroeiregeling voor, waardoor met een gelijkmatige tariefontwikkeling het kostendekkende tarief Ongebouwd in 2029 wordt bereikt. Op grond van de in de meerjarenraming 2027-2030 opgenomen lastendrukontwikkeling is dan een bedrag nodig van € 1,69 mln. We zullen voor de jaren 2027 en 2028 de daarvoor benodigde onttrekkingen aan de algemene reserves opnemen in de begroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2031.

8. Vervolgtraject

Als u instemt met het voorstel zullen wij Gedeputeerde Staten schriftelijk verzoeken om het Reglement aan te passen, waarna het formeel overleg op grond van artikel 3 van de Waterschapswet kan plaatsvinden en de in artikel 4 Waterschapswet voorgeschreven procedure opgestart kan worden. We gaan er vanuit de provincie bereid is om het Reglement aan te passen nu het voorstel voor de aparte wegenheffing is voorzien van een adequate onderbouwing is en de juridische risico's als vrij klein kunnen worden beschouwd.
Bij besluitvorming van uw vergadering overeenkomstig het voorstel zullen wij starten met het opstellen van een nieuwe kostentoedelingsverordening met de aparte kostenaandelen voor het watersysteembeheer en het wegenbeheer. De vaststelling van de ontwerp-kostentoedelingsverordening is voorzien in de algemene vergadering van 4 juni 2026.
Ook bij de voorbereiding van de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028 - 2031 zullen we dan uitgaan van een aparte wegenheffing. Dat betekent onder andere dat de wegentaak gepresenteerd zal worden als een aparte taak, waarbij alle kosten van het wegenbeheer in beeld worden gebracht inclusief de kosten van ondersteuning, kosten van heffen en invorderen en de eigen reservemiddelen. Bij de herziening van de Nota kostentoerekening zal ook uitgegaan worden van de aparte financiering van het wegenbeheer: er zullen dan aparte verdeelsleutels worden gehanteerd voor de toerekening van kosten aan wegenbeheer en watersysteembeheer.
De vaststelling van de nieuwe kostentoedelingsverordening, de programmabegroting 2027 en de meerjarenraming 2028-2031, de Nota kostentoerekening 2027, de Verordening op de wegenheffing en de Verordening op de watersysteemheffing zijn voorzien voor de algemene vergadering van 19 november 2026. Daar zal de wijziging van het Reglement aan vooraf moeten gaan. De met de provincie afgestemde planning voorziet daarin.

Het dagelijks bestuur
waterschap Scheldestromen

drs J. Daane RA
secretaris-directeur

mr. drs. A.J.G. Poppelaars
dijkgraaf